

Telefon 870.

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinstvi je moči

Uredništvo in tiskarna se nahajata v
ulici Oarintia št. 12. Upravništvo, in
sprejemanje inšeratov v ulici Molin
piccolo št. 3, 11. nadst.

Narodna tiskarna konsorcijska lista „Edinost“ v Trstu

(Pride še.)

Madjari proti nadškofu Stadlerju. »Narodnim Listom« poročajo iz Zagreba, da je eno mesto iz Stadlerjevega protesta na Vatikana v stvari zavoda sv. Jeronima tokorazdražilo madjarske politike, da resno mislijo na sodno postopanje proti nadškofu. To mesto iz protesta se namreč glasi: »Stvar je danes predobro poznana, da sovražniki Hrvatov, a posebno Madjari delujejo z vsemi močmi na to, da nam Hrvatom in vsem našim zavodom ugrabijo hrvatsko ime«. To da se križa s §§ 300. in 302. kaz. zak., ker to da je ščuvanje proti narodnosti. Nadškof Stadler da je bil tudi pozvan k bar. Appelu, da sam pove, da-li so citirane besede res njegove. »Nar. Listy« trde, da nadškof ni preklical teh besed, marveč je odgovoril sledeče: »Tridesetletna ustavna zgodovina te države je neoporečen dokaz, da so moje besede o avstro-ogerski diplomaciji in o Madjarih resnične«. Dalje pišejo »Nar. Listy«, da je bil Stadler zaslišán tudi že na najvišem mestu in da je tam še odločnejše in podrobneje dokazoval upravičenost svoje obtožbe, a to da je v du-najskih politikih pouzročilo pravo zgražanje.

Poljaki na Pruskem. V pruski go-spodski zbornici je bilo včeraj zopet govora o zatiranju Poljakov na Pruskem. Poljak Radziwill je zanikal ekzistenco onih nevarnosti, katere da, po Hohenbroekovem zatrdilu, izvirajo iz »vsepoljske agitacije«. Istotako je trdil govornik, da so krive Ho-henbroekove trditve o protiprusk-m mišljenju poljskega svečenštva.

Finančni minister baron Rheinba-ben je pozival zbornico, naj se ne bavi s političnimi vprašanji, ker da ista interesirajo le skupno državo.

Ti Nemei so res lisjaki. Dokler je Ne-mee Hohenbroek napadal poljski narod, je bilo vse prav in lepo, kakor hitro pa je vstal Poljak, da brani svoj zatirani narod proti fanatičnim napadom od strani Nemea, ta rat je hitro vstal minister ter je zatrdjeval, da to vprašanje spada v kompetenco skup-nega državnega zbora. Svoječasno pa so ravno v istem državnem zboru pošiljali Po-ljake v deželni zbor pruski pritoževati se proti nemškim nasilnikom v virešanski sferi. Minister Rheinbaben pa je šel v včerajšnji seji pruske gospodske zbornice še dalje. Dočim je zavračal Poljaka, kneza Radziwlla, da tu ni mesta za razpravljanja o narodno-stnem vprašanju, je sam v istem govoru napadal poljsko duhovščino, kateri je očital, da podpihuje poljsko časopisje na »sovražstvo proti nemštvu«.

Knez Radziwill pa ni ostal mini-stru dolžan odgovora, ampak mu je odvrnil, da najhujši protinemški članki v poljskem časopisju ne dosežajo nikoli podlosti in sov-raštva nemškega časopisja, ki neprestano meče blato na poljski narod! Govornik je oestro prijel postopanje pruske vlade na-proti Poljakom. Govorniku je odgovarjal potem minister za notranje stvari, baron Ham-merstein, ki je v svojem govoru (med drugim) izjavil, da bo vlada z vsemi sred-stvi podpirala nemštvo v poljskih pokrajinah ter bo skrbela za to, da bo isto postajalo vedno močnejše.

V cinizmu so Nemei res nepresegljivi in sicer od najfanatičnejšega in pijanega nemškega burša pa gori do prvega ministra v državi.

Tržaške vesti.

Shod slovanskih časnikarjev v Ljub-ljani. — Ker državna železnica ni dovolila nobenih znižanih voženj za udeležnike čas-nikarskega shoda v Ljubljani, naj posamezni udeležniki, ki se hočejo voziti po drž. žele-znici, izrabljajo uredniške vozne listke. — Raznim uredništvom daje namreč drž. žele-znica začetkom leta dovoljenje za par prostih voženj po drž. železnici. Zastopniki dotičnih listov naj torej takoj za svoje osebe vložijo dotične prošnje. — Južna železnica je dovo-lila zastopnikom v Avstriji izhajajočih listov, toda samo časnikarjem po zvanju, polovično vožnjo h kongresovim prireditvam v 2. in 3. razredu. Kdor udeležnikov časnikarjev se želi poslužiti te udobnosti, naj takoj z obratno pošto naznani pripravljalnemu odboru v Ljubljani: svoje ime, stan, odkod želi znižano vožnjo do Ljubljane in ako se udeleži tudi izleta — v Postojno in Trst. Pripravljalni odbor mu potem preskrbi potrebni certifikat. — Tudi češki časnikarji so se izrekli, naj se shodu ne predlože resolucije, ki bi utegnile biti povod kakemu razporu, ali ki spadajo v

drugo kompetenco in ne v področje čas-nikarskega shoda. Pripravljalni odbor se bo tega stališča strogo držal, kar naj bla-gohotno vzamejo naznanje tisti, ki mislijo drugače.

Himen. V nedeljo dne 4. t. m. se je poročila dražestna gospica Josipina Sla-vce, iz znane rodoljubne hiše Slavčeve v Opatu, z gospodom Josipom Lojkom, poštoim uradnikom v Malem Ločinju. Novo-poročencema voščimo srečo!

»Reformatorjem« v album. Pod na-slovom »Pretiravanja« čitamo v ultralatiniza-torskem listu »L' Amico« notico, v kateri neki sladkoginjeneec dokazuje, da je Trst res laško mesto! Dotična blaga in gotovo tudi »pravična« duša trdi, da je tu vse tako laško, da so celo tu sem prišli Slovenci in Nemei italijanizirajo — kar naravnim potom! Sladko-ginjenci in pobožni gospod latinizator in itali-janski šoviniist povdarja to z nekim tajinstven-im ganotjem. Toda v nas vemo predobro, da vsa ta italijanska propaganda v cerkvi je nenaravna, nasprotna temu, kar je tu vsa-riila Previdnost božja. To italijaniziranje je pri-siljeno in sramotno toliko bolj, ako se pehajo zanje po široki cesti javnosti tisti — »sveti« možje, ki se nam, ko so nas oropali na nasilen način za tisoče in tisoče naših duš, potem še rogajo v svojih »prepoštenih« in »pobož-nih« glasilih!

Kedor živi v Trstu — pravi dalje ome-njeni sladkoginjeneec — niti ne opaža ka-kega znaka Slovenstva! O ti »pobožna« duša — kako podla, brezsrčna in lažnjiva si! Ali naj te leputemo po pobožnih zobeh s tvojim lastnim orodjem?! Če v Trstu ne opažaš ni znaka Slovenstva, zakaj pa la-žeš v enomerin ščuvaš italijan-sko ljudstvo s tisto stereotipno »marea slava«? Zakaj ščuvaš italijansko ljudstvo na boj, govore mu tako, kakor da njegovi (italijanskega ljudstva) narodni ekzi-stenci grozi nevarnost od stra-ni slovanskega elementa! Kako more biti nevaren kdo, o kate-rem niti sledini?!

Zakaj se tresete pred eno nedolžno za-stavo: znakom pobožne slovenske družbe?! Zakaj hujskate celo v spovednicah proti le-gitimnim aspiracijam našega življa?! Da bo Trst še nadalje pretežno laško mesto, da bo zgodovina Trsta še nadalje laška in da se slevenskim voditeljem ne posreči, kakor se jim ni do sedaj, da bi predrugačili narodno lice mestu Trstu — čemu prisezate vse to, čemu ste tako nervozni, ako ste tako gotovi, da v Trstu ni niti znaka Slovenstva! Čemu rohte proti »voditeljem«?! Saj teh voditeljev niti ne more biti, če je res, kar trdite v svojem »pobožnem« pravicoljubju — da namreč v Trstu niti znaka ni o kakem Slovenstvu?! Aut — aut! Če tu ni niti znaka o Sloven-stvu, potem tudi njega voditelji ne morejo biti nevarni, in ste vi, o pobožna gospoda, prosto lagali, ka lar ste govorili italijanskemu ljudstvu o »marea slava«! Če pa »marea slava« res pomenja nevarnost za italijanski element, potem pa ste, o pobožna gospoda, zopet prav nepobožno lagali, ko ste trdili, da v Trstu ni niti znaka o Slovenstvu!!!

»Altro che quarantamila slavi in città!« Tako vzklika rečeno židovsko irredenta-rsko-latinizatorsko — pobožno jagne ob zaključku svojega nekrščanskega spisa.

Da je pretiravanj, ki silijo človeka na smeh, to je res. Ali je tudi pretiravanj, ki so podobne zavestni laži, zavestni falzifikaciji, zavestnemu gaženju resnice. Taka pretiravanja pa ne silijo človeka v smeh, ampak so pelin, ki greni dušo poštenemu človeku, izlasti pa, ako vidi da gazijo resnice in v nekrščanski narodni zbesnelosti propovedujejo proganjanje sočlo-veka druge krvi ljudje, ki bi morali biti, ka-kor apostoli Kristove vere, apostoli resnice in ljubezni!

Ne, to ne sili več v smeh, ko nam vee, kar vidimo goditi se okolo sebe, govori, da imajo ljudje v svečeniških haljah (poleg Ži-dov) ne le največ krivde na tem, da je tu zavladalo toliko sovražstva, ampak da jim še ni dovolj sovraštva, ker sicer ne bi dan na dan vlivali novega olja v plapolajoči plamen!

Kako opravičujejo tako početje pred svojo svečeniško vestjo? In kako je bodo opravičevali pred Bogom, ko jim bo pokla-dati račun o dušnopastirskem delovanju v svojem f!!!

Dogodki v škofiji tržaško-koperski. Zabeleživši imenovanje mons. Nagla škofom tržaškim pravi praška »Politik«, da je s tem ustvarjeno dejstvo, ki je povsem osamljeno,

a to ne toliko radi tega, ker je Nemeec po-stavljen na čelo nemški škofiji, marveč zato, da novi škof ne pozna jezika večine prebivalstva svoje škofije. Celo svečeniki — pravi praški list —, ki so imenovani za škofo in partibus infidelium, v najoddaljenejših delih sveta in za poludivja plemena, morajo biti večji jeziku onih plemen, za katera so določeni — dočim so tu, v srednjeevropski državi in za v škofijo, redno obstoječo od prvih stoletij krščanstva, prekršili to pravilo, in jedino za to, ker gre tu za Slované. To pa najbolj kri-čeče označuje položaje stvari — bodi ozi-rom na odnošaje v Primorju, bodi ozirom na one, ki so si želeli takega škofa za Trst-Koper!

Na to konstatira praški list, da stoji »Pio-colo« pod patronanco primorske vlade in da je v očitnih zvezah z začasnimi voditelji ško-fije. Po pisavi »Piccola« je jasno, kako se upravlja škofija od smrti Šterkove sem, kako bo upravljana, dokler ne pride novi škof, in kake informacije dobi ta poslednji po svojem prihodu!!

V istem duhu je vladana tudi škofija poresko-puljska!!

»Piccolo«, ta od vlade subvencionirani list — tu povdarja »Politik«, da je bilo to večkrat javno povdarjano in nikdar demen-tirano — ki je ob enem glasilu škofovske kurije, potrja vest, da je kanonik Martelanz izbran za koadjutorja novemu škofu. »Poli-tik« opaža: Če že vlada hoče Slov. storiti to dosedaj nedoživljeno krivico, da jim da škofa, nevedčega njihovega jezika, pa naj ne gre vsaj dalje v tej krivici, in naj se o imeno-vanju škofovega pomočnika ozira na tistega duhovnika, ki je bil od enega kardinalov katoliške cerkve in od enega tajnih sveto-valcev cesarja in kralja označen kakor vre-den dostojanstva samostojnega škofa!! Sicer utegne biti s potrpljenjem — tako zaključuje »Politik« — sploh pri kraju, in posledice ne bi bile prijetne v nobenem oziru in za niko-gar, kakor so neprijetne še posledice dose-danjemu postopanju in postanejo po imeno-vanju mons. Nagla — še neprijetnejše.

Prejeli smo in objavljamo:

Uredništvu Edinosti

v

Trstu.

Temeljem § 19. tis. zak. zahtevam da z ozirom na članek »žalostne razmere v naši škofiji« priobčen v Vašem listu z dne 19. aprila 1902 št. 88 objavite nastopni uradni popravek:

Ni res da se v škofijskem ordinarijatu čita matuljska »Prava Naša Sloga«, in ni res da se kapiteljski vikar Petronijo peča s Krstičem.

Tržaško Koperski škofijski Ordinarijat t. V. Trst, 1. maja 1902.

L. S.

Fran. Petronio,
Capit. Vikar.

Kar ni dovoljeno enim, ali je do-voljeno drugim?! Nekdaj so mogli naši slovenski uradniki sodelovati v raznih slo-venskih društvih. Nočemo reči, da ravno v političnem društvu, pač pa v drugih izrecno in odkrito narodnega značaja. Mi se spomi-njamo, da so na čelu našega »Sokola« stali državni uradniki.

Danes je to drugače. Viša gospoda so morali postati jako strogi v tem pogledu in vsa prizadevanja njihova merijo na to, da bi tudi zasebno in socialno življenje državnih uradnikov — popolnoma podžvalili. Tudi zunaj urada naj bi se uradnik ni malo ne spo-minjal svoje individualnosti kakor človek, kakor člen gotove skupine ljudi, iz katere je izišel, v kateri je vzrastle in na katero je navezan po stoterih vezeh! Ne, na vse to naj bi se ne spominjal več, ampak zavedal naj bi se jednega jedinega: da je z dušo in telesom zapisan veliki družini — biro-kratov.

Tendencija onih, ki ukazujejo, teži oče-vidno za ekskluziviteto uradništva. In ime-nitaj gospodje morajo biti jako strogi v tem pogledu, kajti redek je danes državni uradnik slovenske narodnosti, ki si upa vstopiti v odbor bodi tudi najnedolžnejega slovenskega društva.

No, sodimo že kakor hočemo o tem pri-zadevanju, da bi državno uradništvo po ki-tajskem zidu ločili od druge človeške družbe, ali vsaj to eno bi pa smeli zahtevati: za vseh enako mero!

Sedaj pa vprašamo, kako se označena strogost na eno stran strinja z dejstvom, da na čelu tržaške skupine nem-ške Súdmarke, torej pronon-siranega in narodno skrajno

agresivnega društva, stoji — neki viši državni uradnik?! A stvar postaja še odloznejša, da je bil mož za ka-zen prestavljen iz nemških krajev v Trst radi očitnega manifestiranja nemško-šovinističnega mišljenja. Tu pa v jezikovno mešanem kraju, kjer itak vihrajo silni narodnostni boji, nima nikdo nič proti temu, da je mož na čelu iz-zivalno-narodnemu društvu!

Ako hoče gosp. ravnatelj in dvorni svetnik Felicetti vedeti, kdo je ta mož, naj pogleda v »Triester Zeitung« od petka dne 2. maja, kjer najde notico »Súdmark Orts-gruppe Triest«!!

In da bo mera — dvojne mere polna, se govori celo, da ima mož najbolje šanse, da postane naslednik dobremu pokojnemu ravnatelju poštini uradov, g. Kostantiniu!! Moč da uživa protekcijo jako odličnih oseb, vzlic temu, da je tu starih zaslužnih urad-nikov, ki imajo vso pravico do omenjenega mesta. No, mi izjavljamo, da tega imenovanja ne pustimo iz pred oči.

Ruščina. Iz »Politike« posnemljemo sledeče, v berlinskem »Börsencourierju« ob-javljeno razmatranje: »Če je v prejšnjih ča-sih Nemeec govoril o tujih jezikih, bil mu je o tem v misli francozki, a potlej, ko so tr-govinski interesi nadvisili interese čiste omike, tudi angleški jezik. Pozneje je zadobila še italijansčina nekaj mesta v naučnem in iz-obraznem programu.

Ali čudom bi se bil začudil, kogar bi se bil kdo lotil, svetuje mu, naj se uči ruski! Mari kar kitajski ali koptski? tako bi bil pač zavrnil. Jezik, čegar črke me gledajo nejasno, nerazumljivo, kakor hijeroglifi! Jezik s tisto dolgo azbuko! Jezik, v katerem mi se naenkrat penuja stari naš P za R, naš mali g pa celo za d čita. Tako smo se plašili prestopiti mejo ruskega jezika, kakor da je ni drugače prekoračiti, nego — liki rusko granico — s popotnim listom, in kakor da so tudi tu za tak list silne težave! Ta strah, podoben bolezn, nas je premnogo stal. Ru-sija je s počasnim, ali krepkim in sigurnim korakom napredovala do kulturne zrelosti. — Da sta se pa ob tem morali iz Rusije umi-kati naša (nemška) industrija in trgovina, temu tiči nemalo vzroka baš v okolnosti, da smo bili znanju ruščine tako nepristopni. Ni težko sprevideti, da ložje doseže kaj na Ru-skem oni, kateri govori z narodom v njega jeziku in ki spoznava, poznavao jezik, tudi deželo, narod in potrebe narodove. — Če se pa srčno lotiš učenja tega jezika, potem te preseneti in osokoli spoznanje, da so bile vse težave v bitnosti le domišljevane. Onih nekaj neznanih črk je, kakor naravno hitro pre-maganih; a trud, ki ga je morda prestat, da prodereš v duh in tuji ti sestav popolnoma novega slovanskega jezika, pa ti bogato po-plača spoznanje po vsem različne in prezani-mive narodnosti.

Ko bi kaj takega povedal češki list, — pristavlja kaj umestno »Politika« tem vrsti-cam — bi to seveda bl — panslavizem!

Kakor koli naj drugi imenujejo in sum-ničijo takšno naziranje o vrednosti ruskega jezika, če se namreč mesto v Nemeih slu-čajno pojavlja pri neruskih Slovanih, kljubu temu moramo vedno in vedno glasno povdar-jati, da je za omikanega Slovence znanje ru-skega jezika potrebno, neobhodno potrebno. Naši ruski krožki so veselo znamenje, da se je mej nami že krepko ukoreninila ta ideja; in s ponosom lahko kažemo Tržičani na svoj »ruskij kružok«, ki obeta obilega sadu mar-ljivim svojim členom.

Bodi dovoljeno pristaviti gornjim vrsti-cam nekaj opomb glede na učenje ruskega jezika.

Pred vsem, seveda, je z marljivostjo in vstrajno vadbó hitro premagati težave ruske azbuke; če se ne osvojijo koj se začetka, ovirajo pozneje uspešno učenje in motijo vži-tek o lekturi. — Potem pa naj oni, ki se učijo ruski, vedno držijo v misli to, kar velja za učenje vseh slovanskih jezikov: da marsikatera težava izvira ravno iz velike po-dobnosti dveh jezikov! Posebno oblikoslovje postaja vsled tega za one, ki nimajo jezikoslovne omike, gotovo bolj težavno. Pravilnost oblik pa je baš pogoj razumljivosti govora in popolno njih poznavanje vodi še-le do neovi-ranega, neskaljenega vživanja književnih umo-tvorov. Tega si mora biti svest, kdor-koli se hoče naučiti ruski.

Ko se razširi jezikovno znanje členov tržaškega »kružka« po njih marljivosti, a po njih požrtvovalnosti okrepča društveno gnotno stanje, potem pojde naše društvo lahko dalje, omislivši svojim členom rusko in vse-slovan-

eko knjižnico, priredilsi predavanja itd. Po delu — zabava!

Nekaj o slavnosti prvega majnika. Iz delavskih krogov smo prejeli:

Ko sem dne 1. majnika korakal v spredu delaveev, iz gledališča »Politeama« proti velikemu trgu, zapazil sem na lesnem trgu med drugimi tudi namestnika grofa Goessa, ki je gledal naš impozantni delavski spreved. Gospod Goess je dobro storil, da se je prepričal sam in na lastne oči, kako mirnega in resnega značaja so naše delavske manifestacije in kako je o takih prilikah nepotrebno posredovanje redarstva, ali celo vojaštva, če gar prestrogo postopanje dovaja le pregosto do nesreč, ki bi se lahko preprečile s taktičnim postopanjem redarstva.

Vredno je tudi konstatirati, da je bila ogromna večina udeležencev na sprevedu naše slovenske narodnosti.

Štrajk v Trstu. Štrajk v čistilnici riža je včeraj končal in so delavei zopet zapričeli delo. Vodstvo je delaveem obljubilo, da bo priporočalo upravnemu svetu, naj ugodni njihovim zahtevam.

Delavei dobé končni odgovor dne 10. t. m. — Do tedaj pa se jim zviša dnina za 10%.

Včeraj zjutraj so stopili v štrajk ogljarji škedenjskega plavža, ker jim vodstvo ni hotelo povišati dnin, kakor so zahtevali.

Afera Dreher-Wolf. Pišejo nam: Ne ustrašite se nikar! Tu nimamo posla z glasovitim Wolfom, poznanim po svojem divjaškem kričanju v našem državnem zboru! Afera, ki ni bila nikaka afeta, je postala taka še le potem, ko so jo tržaški listi, precej pretirujo in naredivši iz muhe konja, napihili v afero.

Stvar je taka-le: Prošle dni se je peljala gospa Dreher po ulici Giulia. Nesreča je hotela, da je neka Wolf prišla pod konje in je bila lahko ranjena. Gospa Dreher je takoj izstopila in posadila ponesrečeno v kočijo, odredivši ob enem, da so Wolfovko odveli v bližnjo lekarno, dočim je gospa Dreher šla peš za kočijo do lekarne. To je gola resnica. Je-li Dreherjeva gospa dalje storila svojo dolžnost in se kako sporavnala s poškodovano ženo, tega ne vemo; vemo pa, da je poškodovanka vdobila odškodnino tako ali tako.

Ob tej priliki moramo še povedati g. Dreherju, da naj ne daje svojih »arabeev« poganjati na način, da spravlja s tem v nevarnost zdravje in lahko tudi življenje pasantov.

Milijonar gori, milijonar doli — zakon mora biti za vse enak!

Iz pred naših sodišč. Tržaški zastopnik zagrebškega piva g. Cristophidis je bil svoječasno obtožen, da je zagrebško pivo prodajal za Dreherjevo, poslužujoč se o tem botiljk Dreherjevega piva. — Na razpravi dne 29. novembra 1900 je tukajšnje deželno sodišče spoznalo Cristophidisa krivim in ga obsodilo na 400 kron globe. V sled zahteve obsojenca pa se je včeraj razprava ponovila in so bile zaslišane nove priče. Trdko Dreher je zastopal odvetnik dr. Venezian, Cristophidis pa odvetnik dr. Martinolich. V svojem obrambnem govoru je dr. Martinolich posebno poudarjal, da če tudi so se v Cristophidisovi zalogi našle tudi botiljke z Dreherjevo etiketo, ni s tem še dokazano, da bi jih bil Cristophidis tudi dal iz svoje zaloge, predno bi se bile odstranile one etikete, ker Cristophidisovi uslužbenici so imeli strog na-log, naj tuje etikete vsikdar odstranjajo z botiljk.

Tuje etikete se nahajajo namreč večkrat na botiljkah, ker zaloge piva kupujejo običajno pri starinarjih že rabljenje botiljke. — Branitelj je tudi poudarjal, da Cristophidis ni imel nikake potrebe delati reklamo za Dreherjevo pivo.

Na včerajšnji razpravi sodni dvor se ni izrekel razsodbe in si je pridržal, da proglasi razsodbo še le danes predpoludne.

P. S. Pred zaključkom lista doznajemo, da je sodni dvor g. Cristophidisa rešil obtožbe, ker se je na razpravi izkazalo, da se obtoženec ni pregrešil proti zakonu o varnosti tvorniških znamk. — Iz razsodbe je tudi razvidno, da se sodni dvor ni mogel ozirati na izpovedbe priče odv. dra. Reiserja, ker so iste omajane po dognanjih kazenske pravde.

Drobne vesti. Rabijaten vratar. V drugem nadstropju hiše št. 10. v ulici Fontana stanuje neka slovenska rodbina. Ker je bilo nedavno tej rodbini neko

okno v podstrešju nasilno razbito, se je naša slovenska žena nekoliko hudovala nad ženo vratarja, stanujočega poleg. Od tedaj je kuhalo v vratarju. Včeraj se je znesel.

Ker je glavni slovenske rodbine pek in mora torej po noči delati, je včeraj popoldne — kakor običajno — legel k počitku. Med tem je došel vratar, poln vinskih duhov, domov in je jel silno razgrajati. Žena pekova je v silnem strahu zaklenila vrata stanovanja. Vratarja pa je to še bolj razjarilo, tako, da je jel neusmiljeno nabijati na vrata. Zbok silnega ropota se je pek zbudil in je hitel gledat, kaj se nekogodi. A komaj je odprl vrata, tje vratar s silo udril v stanovanje pekovo. Tu je zopet besnel in divjal, razbijal in dvigal pesti, hoté na vsaki način udariti po glavah peka in njegove žene. A ker se mu to vendar ni posrečilo, je začel se stolico nabijati po — svoji lastni glavi! (To je bilo lepo od rabijatnega vratarja, samo menim jaz, da bi bil lahko tudi doma opravil to imenitno opravilo in ni trebalo ravno, da je radi tega inkomodiral druge ljudi. Op. stavea).

Le s težavo je pek rabijatnega vratarja spravil iz stanovanja. In vratar se je končno celó laskal peku, ali — tako je zaklical peku — vaši ženi bi že pokazal, ako bi le — mogel!

Velika nesreča. Ko je sinoči o polunoci 41-letni izvozek Anton Sasman v svojem vozu št. 105. vozil domov trgovca g. Hugo Kesela, stanujočega v ulici Fabio Severo št. 189., se je konj splašil na voglu ulice Coroneo in Fabio Severo ter zavil na stran. Izvozek je takoj skočil na tla, da ustavi konja, a ravno v istem hipu se je voz zvrnil ter pal na Sasmana. Konj je tekel še nekoliko naprej in se potem ustavil. Trgovce g. Kesel je na to s pomočjo nekega redarja skoraj popolnoma nepoškodovan izstopil iz voza ter redarju pomagal dvigati prevrnjeni voz, pod katerim je ležalo mrtvo truplo ubogega Sasmana. Smrt je povzročila gotovo velika rana na glavi. Truplo so prenesli v mrtvašnico pri sv. Justu.

Nesreča na delu. Včeraj zjutraj je ponesrečil na delu 15 letni zidarski pomočnik Josip Ferluga s Trstenika. Padel je namreč z odra, ki je postavljen v višini prvega nadstropja neke v zgradbi nahajajoče se hiše v ulici Boceaccio (v bližini južnega kolodvora) ter si o padcu zlomil levo roko in nosno kost. Odvedli so ga v bolnišnico.

Dražbe premišnin. V sredo, dne 7. maja ob 10. uri predpoludne se bodo vslele dražbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premišnin: ulica Sanita 9. hišna oprava; ulica Alfieri 2. kišna oprava; ulica S. Anastasio 1695 in ul. S. Michele 6. opeka; ulica Media 29. konji; ulica Molino grandio 6. hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplota ob 7. uri zjutraj 6.05 ob 2 uri popoldne 12.5 — C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 756.2 — Danes plima ob 9.28 predp. in ob 8.72 pop.; osekaj ob 2.54 predpoludne in ob — popoldne.

Društvene vesti.

Izredni občni zbor zadruge prodajalcev jestvin se bo vršil v sredo ob 4 1/2 uri popoldne v dvorani Mally, ulica Torrente št. 16. Med točkami dnevnega reda je tudi odobrenje društvenega proračuna za tekoče leto, določitev udnic in razni predlogi. Ako občni zbor ne bo sklepčen ob 4 1/2 uri popoldne, vršil se bo ob 5. uri istega dne drugi občni zbor, ki bo sklepal o vsakem številu navzočih členov.

Občni zbor »Delavskega podpornega društva« bo, kakor že opetovano javljeno, prihodajo nedeljo dne 11. t. m. ob 4. uri popoldne v telovadnici »Tržaškega Sokola«, ulica Coroneo št. 15.

Volitev se začne v soboto zvečer ob 6. in pol uri v društvenih prostorih in bo trajala do 9. ure. Volitev se bo nadaljevala v nedeljo predpoludne od 8. ure naprej do popoldne in sicer tudi v društvu. Popoldne pa se bo nadaljeval volilni čin med zborom, dokler ne bodo rešene ostale točke dnevnega reda.

Občni zbor je sicer sklepčen ob vsakem številu navzočih udov — želeli je pa vendar, da se vsaj enkrat v letu snidemo mnogoštevilno.

Ob enem naznanjamo, da bo prihodnja redna odborova seja v petek zvečer, kar bo v četrtek praznik.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Bralno in pevsko društvo v Dobravljah in v Skriljah** priredi skupno veselico dne 19. maja 1902. Vspored naznamo pravočasno.

× **Za dijaško podporno društvo v Pazinu** so nabrali povodom poroke gospice Josipine Slavčeve v Opu z gosp. Josipom Lojkom 10 K.

× **Štrajk v Karpanju** traja dalje. Včeraj je začelo delati 54 nakladalev oglja, došlih od zunaj. Mir se ni kalil.

Vesti iz Kranjske.

* **»Sokol«** v Šiški. Odbor čitalnice v Šiški je sklenil ustanoviti »Sokola«. Bog daj vapeha!

* **Ljubljanska društvena godba** je definitivno ustanovljena. Ustanovni shod se je vršil v soboto zvečer. Nadejajo se, da bo godba mogla izhajati, ako bo dobro gospodarstvo. Členarina bo prinašala na mesec vsaj 800 K, od koncertov pa se nadejajo 350 do 400 K.

* **Štrajk zidarjev in tesarjev v Ljubljani** traja dalje. Mir se včeraj ni kalil. Štrajkovci so včeraj sklenili obrniti se do deželne vlade, da bi ona posredovala. V Ljubljani je nad 90 orožnikov. Ko je bil včeraj popoldne shod delaveev na vrtu pri Auru, bilo je v novem deželnem dvorcu skritih več orožnikov. Na shodu sta govorila socialista Breskvar (slovensko) in Borri iz Trsta (aški). Iz Ljubljane se je odpeljalo več laških zidarjev.

* **Vrhnjska železnica na Kranjskem** je imela v minole letu 47.334 K dohodkov in 63.207 stroškov.

Vesti iz Štajerske.

— **V dobi nevtralnega ministerstva živimo.** To smo izvedeli tudi sedaj, ko namestništvo štajersko ni odobrilo pravil slovenskega akademičnega ferijalnega društva »Bodočnost« za Spodnje Štajersko, da si se pravila popolnoma oslanjajo na potrjena pravila ferijalnega društva »Sava« za Kranjsko! Odlok namestništva štajerskega je v očitem protislovju z društvenim zakonom; saj tega ni še trdil nikdo, da za Štajersko velja drugačen društveni zakon nego za Kranjsko! Pa kaj dene to, da le aparat uprave deluje v zmislu — nevtralnosti vlade g. Körberja! Sicer pa se nadejamo, da društvo pride vendar le do svoje ustanovitve v zvezi — nevtralnosti sedanje vlade!!

Razne vesti.

Bolezen nizozemske kraljice. Zadnje vesti o stanju nizozemske kraljice Viljeline pravijo, da se je bolnici obrnilo mnogo na bolje in da je upanja na ozdravljenje, ako ne nastanejo komplikacije. Novorojenčka so morali zdravniki prerezati v kose, predno je prišel na svet.

50.000 kron znaša glavni dobiček loterije gledaliških igralcev (glumčev). Opozarjamo svoje cenjene čitatelje, da se bo vršilo srečkanje nepreklicno dne 19. junija 1902 in vsi dobitki se izplačujejo od zalagateljev v gotovini z 10% odbitkom.

Brzobjavna poročila.

Spremembe v diplomaciji. DUNAJ 6. (B) »Wiener Zeitung« objavlja: Cesar je imenoval odposlanca v Stockholmu, grofa Wodziecki-a, izrednim odposlanecem v Bruslju, odposlanca v Lizboni, grofa Brandisa, odposlanca v Stockholmu, in prejšnjega odposlanca v Teheranu, Eperiesy-a, odposlanecem v Lizboni.

Skupni proračun. BUDIMPEŠTA. 6. (B) Delegacijam predloženi skupni proračun izkazuje skupno brutto - potrebnost 372,437.836 kron, za 8,431.193 kron več nego minolo leto. Svota v pokritje znaša 6,385.464 kron, ostaja torej čista potrebnost 366,052.372 kron, ki je za 8,237.406 kron večja nego prošlega leta. Proračun vojaškega ministerstva izkazuje večjo potrebnost v ordinariju za 5,998.000 kron, ki se po velikem delu porabi za topove. V posebni predlogi pa zahteva vojni minister za topove še 38 milijonov kron.

Ako bodo poskušanje s topovi novega modela v prihajnjem letu dovršene, bo vojna uprava za l. 1903. zahtevala še nadaljen del nabavnih stroškov za poljake topove, ki pa ne bo presegal 40 milijonov kron.

Ministerstvo za vnane stvari pa zahteva v posebni predlogi naknadne kredite za 1901 in 1902. v pokritje troškov povodom homatij v Kitaju in sicer za l. 1901. 2,060.000 kron, za l. 1902 pa 2,366.000 kron. V predlogi se opazja, da se glede odškodninskih svot, ki jih mora kitajska vlada plačati posamičnim državam, še vrše pogajanja. Avstro-ograka je zahtevala odškodnino 14,714.278 kron in sicer na račun vojaške akcije 14,640.000 kron in v odškodnino Avstrijcem in Ogrom 74.278 kron. Ta svota se utegne skriti za 2%.

Negoda kraljeve rodbine Grške.

ATENE 6. (B) »Agence Havas« javlja: Kraljeva jahta »Amphitrite« z grško kraljevo rodbino na krovu je o polunoci blizu Chalkisa v Euripisu na nekem mestu, kjer je bilo močno valovanje, zayozila na suho. Več parnikov je na delu, da jahto spravijo zopet v vožnjo. Jahta je vozila v Chalkis, kjer je kralj hotel praznovati svoj imen-dan.

Bolezen kraljice Nizozemske.

GRAD LOO 6. Ob 9. uri in pol zvečer. (B.) Vnanji znaki kažejo, da v stanju kraljice, o katerem se je popoldne začelo mirneje in zaupneje soditi, ni nastopila nikaka sprememba.

Nagla sodba v Rusiji.

PETROGRAD 6. (B.) Zbirka zakonov objavlja razglasenje nagle sodbe v petero okrožjih gubernije Pultava.

Dogodki v Kitaju.

PEKING 6. (B.) Ruterjeva pisarna javlja: Vlada je izdala edikt, v katerem obžaljuje umorstvo misijonarjev ter odreja, da se odškodnine izplačajo in krivi uradniki kaznujejo.

Izgubila

se je v soboto popoldne na cesti iz Miramara do Barkovele torbica z denarjem in drugimi predmeti. Prosi se prinesiti jo proti odškodnini v naše uredništvo.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

MIZARSKA ZADRUGA V GORICI
z omejenim jamstvom
naznanja slovenskemu občinstvu, da
je prevzela

prvo slov. zalogo pohištva
iz odlikovanih in svetovnoznanih to
varn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoj-a
katera se nahaja
v Trstu, Via Piazza vecchia
(Rosario) št. 1.

(na desni strani cerkve sv. Petra).
Konkurenca nemogoča, ker je blago
iz prve roke.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Velikanska rastava pohištva in
tapečarij. Izvenredno ugodne
cene.

VILJEM DALLA TORRE
v Trstu, trg Giovanni 5. (Palača Diana.)
Moje pohištvo donesrečno. —

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Pozor na ta užig na zamašku !!!

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva
vseh vrst.

— T R S T —

TOVARNA:	ZALOGE:
Via Tosa,	Piazza Rosario št. 2
vogal	(koliko popolnje)
Via Limitanea	in Via Riborgo št. 21

Telefon št. 670.

Velik izbor tapečarij, zrcal in slik. Izvršje naročbe tudi po posrednih načrtih.

Cene brez konkurence.
ILUSTROVANI CENIKI ZASTONI IN FRANKO
Predmeti postavijo se na parobrod
ali železnico franco.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

